บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้กล่าวถึงขั้นตอนการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบชุดทดลองการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนในเมล็ดพืช โดยยกตัวอย่าง ข้าวเป็นกรณีศึกษา การหาเวลาที่เหมาะสมในการกระตุ้นความร้อน การหาเวลาที่เหมาะสมในการตรวจจับภาพถ่ายความร้อน วิธีการประมวลผลภาพ 2 มิติ วิธีการประมวลผลภาพถ่ายความร้อน วิธีการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนในข้าว รวมทั้งการทดสอบประสิทธิภาพการทำงานของระบบตรวจจับ การออกแบบชุดกำเนิดความร้อนพร้อมระบบควบคุม และชุดการวิเคราะห์ภาพ โดยเนื้อหาประกอบด้วย ชุดอุปกรณ์และตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำมาทดลองของระบบการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมในข้าว

3.1 ชุดอุปกรณ์และตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

3.1.1 ชุดอุปกรณ์

ชุดการทดลองของระบบการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมในข้าวประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ชุดกำเนิดความร้อนพร้อมระบบควบคุม และชุดการวิเคราะห์ภาพ แสดงดังภาพที่ 3.1

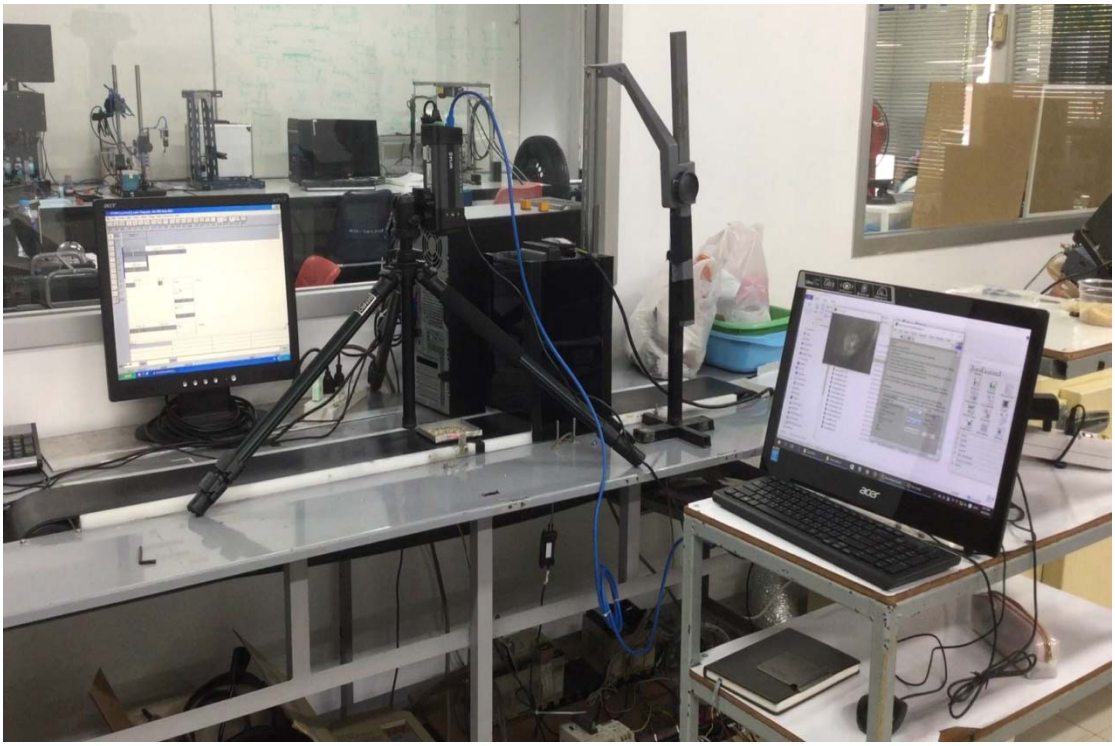

ภาพที่ 3.1 ระบบการทดลองการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมในข้าว

3.1.1.1 ชุดกำเนิดความร้อนพร้อมระบบควบคุม

ชุดกำเนิดความร้อนพร้อมระบบควบคุมประกอบด้วยสายพานลำเลียง (ภาพที่ 3.2) กลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์เคลื่อนที่โดยมอเตอร์ยี่ห้อ nissei รุ่น GLM-18 (ภาพที่ 3.3) ที่ควบคุมการทำงานด้วยเครื่องควบคุมแบบตรรกที่โปรแกรมได้ (Programable logic Controller; PLC) ยี่ห้อ Omron รุ่น C200HX (ภาพที่ 3.4) ซึ่งมีสัญญาณขาเข้า (Input) คือ เซนเซอร์แสง ยี่ห้อ Omron รุ่น E3X-DA11 (ภาพที่ 3.5) และสัญญาณขาออก คือ หลอดไฟ halogen 50-60 Hz 100W 200-240 VAC ที่ใช้เป็นแหล่งให้ความร้อนกับตัวอย่าง (ภาพที่ 3.6) และอินเวอร์เตอร์ ทำหน้าที่แปลงแรงดันไฟฟ้า 1 เฟส ให้เป็นแรงดันไฟฟ้า 3 เฟส โดยใช้ในการควบคุมความเร็วของมอเตอร์กระแสสลับ (ภาพที่ 3.7)

ภาพที่ 3.2 สายพานลำเลียง

ข้อมูลทางเทคนิคของมอเตอร์ รุ่น GLM-18

1. ขนาดแรงดันไฟฟ้า 380 V
2. กระแส 0.58 A
3. ความถี่ 60 Hz
4. จำนวนขั้วมอเตอร์ 4 ขั้ว

ภาพที่ 3.3 มอเตอร์ รุ่น GLM-18

ภาพที่ 3.4 พีแอลซี (PLC) Omron รุ่น C200HX

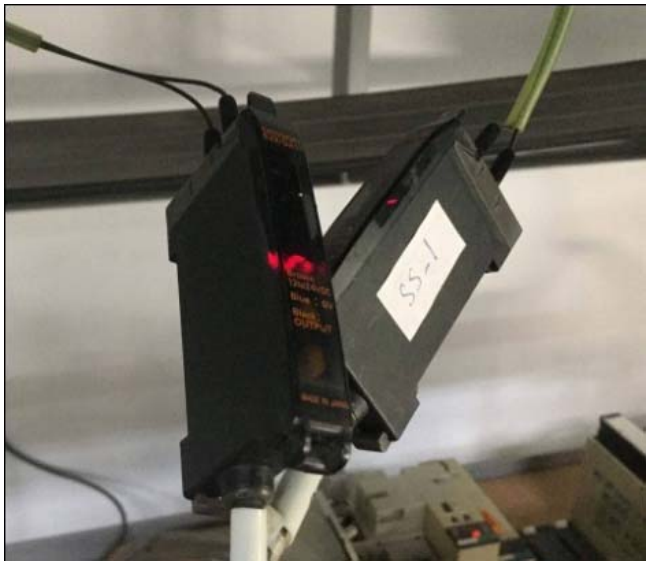

ภาพที่ 3.5 เซนเซอร์แสง รุ่น E3X-DA11

ภาพที่ 3.6 หลอดไฟ halogen 50-60 Hz

ข้อมูลทางเทคนิคของอินเวอร์เตอร์ รุ่น 3G3IV-A2004-V2

1. Rate unit power (400 VAC Supply) 1.4 kVA
2. Max rate motor (400 VAC Supply) 0.4 kW
3. Rate unit current 1.9 A
4. Max unit current 3.2 A
5. INPUT : AC 3PH 200 to 220V / 50 Hz
6. OUTPUT : AC 3PH 0 to 230V 1.4 kVA 3.6A

ภาพที่ 3.7 อินเวอร์เตอร์ รุ่น 3G3IV-A2004-V2

3.1.1.2 ชุดการวิเคราะห์ภาพ

ในการทดลองและวิเคราะห์ภาพโดยใช้ระบบภาพแบบ gray scale เมื่อตัวอย่างได้รับความร้อนจากระบบให้ความร้อน จากนั้นใช้กล้องถ่ายภาพความร้อน FLIR รุ่น A315 (ภาพที่ 3.7) ซึ่งมีความละเอียด 320 x 240 พิกเซล รับรังสีอินฟราเรดในช่วงความยาวคลื่น 7.5-14 μm ช่วงการวัดอุณหภูมิ –20°C ถึง 350°C ความไวต่ออุณหภูมิ (Thermal sensitivity) เท่ากับ <0.05°C @+30°C/50 mK ค่า FOV เท่ากับ 25°H x 18.8°H ค่า IFOV เท่ากับ 3.16 mRad และความถูกต้องของการวัดเท่ากับ ±2°C ทำการถ่ายภาพวัตถุตัวอย่าง ซึ่งภาพที่ได้จากกล้องถ่ายภาพความร้อนจะมีลักษณะภาพที่เป็นเฉดสีต่างๆ จากนั้นนำภาพมาเข้าคอมพิวเตอร์ (ภาพที่ 3.8) เพื่อปรับภาพให้เป็น gray scale ผ่านซอฟแวร์ ThermaCAM และนำมาประมวลผลภาพผ่านโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นด้วยซอฟแวร์ LabVIEW 2014

ภาพที่ 3.8 กล้องถ่ายภาพความร้อน (Thermal Camera) FLIR รุ่น A315

ภาพที่ 3.9 คอมพิวเตอร์ประมวลผล (Computer Vision System) ด้วยซอฟแวร์ LabVIEW 2014

3.1.2 ตัวอย่างและสิ่งแปลกปลอมที่ใช้ในการทดลอง (Sample and Foreign Bodies)

ในการทำการทดลองได้ทำการทดลองโดยใช้เมล็ดข้าว คือ ข้าวกล้อง โดยกำหนดสิ่งแปลกปลอมขึ้นมาได้แก่ เศษไม้ ก้อนหิน เศษกระดาษ และพลาสติก (ภาพที่ 3.9-3.11)

ภาพที่ 3.10 ข้าวกล้อง

ภาพที่ 3.11 เศษไม้, ก้อนหิน

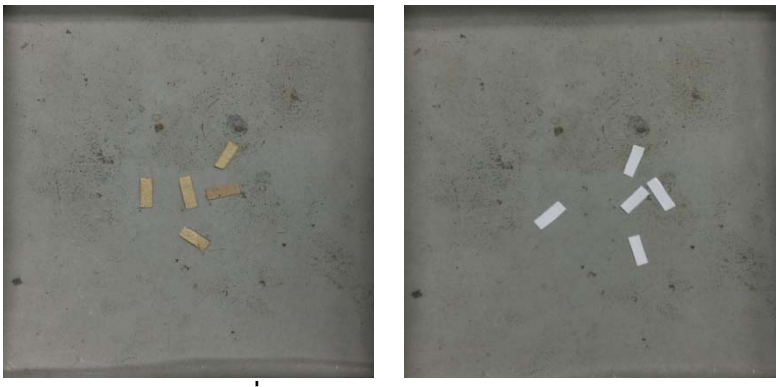

ภาพที่ 3.12 เศษกระดาษ, พลาสติก

3.2 การหาเวลาสำหรับการถ่ายภาพความร้อนเพื่อตรวจสอบสิ่งแปลกปลอม

การหาเวลาสำหรับการถ่ายภาพความร้อนเพื่อตรวจสอบสิ่งแปลกปลอม เป็นขั้นตอนการถ่ายภาพหลังจากที่ข้าวได้รับความร้อน เพื่อให้ได้ภาพถ่ายความร้อนที่สามารถตรวจสอบสิ่งแปลกปลอมได้ ทำได้โดยการเตรียมข้าวและสิ่งแปลกปลอม ข้าวกล้อง เศษไม้ ก้อนหิน เศษกระดาษ และพลาสติก เรียงลงในถาดทดลอง ดังภาพที่ 3.12 และให้ความร้อนเป็นเวลา 10 วินาที จากนั้นทิ้งตัวอย่างคายความร้อนเป็นเวลา 10 วินาที พร้อมทั้งใช้กล้องถ่ายภาพความร้อนบันทึกภาพในรูปแบบของไฟล์วีดิโอ ตลอดระยะเวลาการคายความร้อนตั้งแต่วินาทีที่ 0 จนถึงวินาทีที่ 10 ซึ่งทดลองทั้งหมด 3 ซ้ำ จากนั้นนำไฟล์วีดีโอที่ได้มาตัดภาพตั้งแต่เวลาเวลาวินาที 4 เป็นต้นไปในช่วงการคายความร้อน ตัดภาพทุกๆวินาที และนำภาพที่ได้หาค่าอุณหภูมิ เพื่อหาเวลาในการคายความร้อนที่สามารถตรวจสอบสิ่งแปลกปลอมกับข้าวได้

ภาพที่ 3.13 การเรียงข้าวและสิ่งแปลกปลอมในถาดทดลอง

3.3 การทำงานของระบบและโปรแกรมการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนมาในข้าวด้วยเทคนิคแอคทีฟเทอร์โมกราฟฟี

3.3.1 ระบบการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนมากับข้าว

ในการทดลองได้นำตัวอย่างของเมล็ดข้าว คือ ข้าวกล้อง และกำหนดสิ่งแปลกปลอมขึ้นมา ได้แก่ เศษไม้ ก้อนหิน เศษกระดาษ และพลาสติก โดยในการทดลองกำหนดให้ชิ้นทดสอบของข้าวและสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนกันวางอยู่ในถาดทดลองขนาด 10 x 10 เซนติเมตร (ภาพที่ 3.13) จำนวน 30 ชิ้นทดสอบ วางถาดทดลองบนสายพานซึ่งเคลื่อนที่ด้วยมอเตอร์ที่ถูกควบคุมจาก PLC ถาดทดลองเคลื่อนบนสายพานจนกระทั่งเซ็นเซอร์ตัวที่ 1 ซึ่งเป็นตำแหน่งของแหล่งกำเนิดแสง ความร้อน (halogen lamp) ตรวจจับได้ จากนั้นสายพานหยุดเพื่อให้ความร้อน 10 วินาที ถาดกลุ่มตัวอย่างเคลื่อนที่จากตำแหน่งเซ็นเซอร์ตัวที่ 1 ไปยังเซ็นเซอร์ตัวที่ 2 ซึ่งเป็นตำแหน่งตั้งกล้องถ่ายภาพความร้อน โดยใช้เวลา 4 วินาที ซึ่งเป็นช่วงเย็นตัว (cooling) ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเซ็นเซอร์ตัวที่ 2 ตรวจจับถาดได้สายพานจะหยุด 7 วินาที เพื่อให้กล้องถ่ายภาพความร้อนทำการจับภาพกลุ่มตัวอย่าง

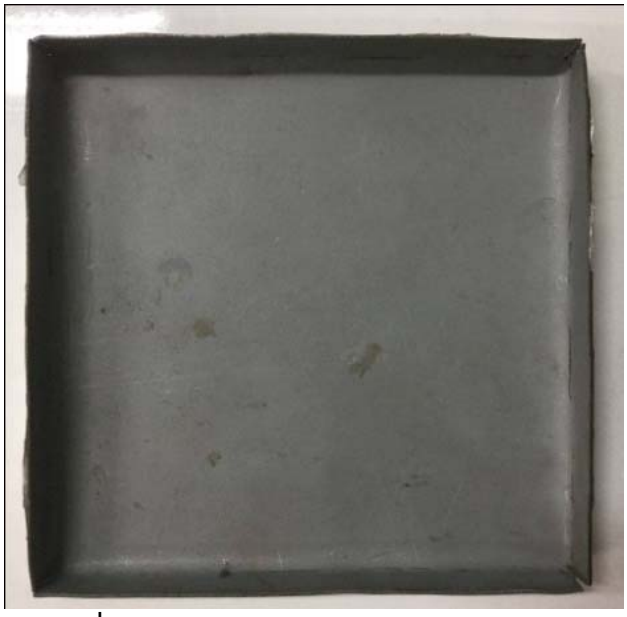

ภาพที่ 3.14 ถาดทดลองขนาด 10 x 10 เซนติเมตร

จากนั้นภาพกลุ่มตัวอย่างที่ตรวจจับได้จากกล้องถ่ายภาความร้อน FLIR รุ่นA315/A615 จะมีสีที่แตกต่างกัน เนื่องจากคุณสมบัติการแผ่รังสีที่แตกต่างกันของวัตถุ บันทึกภาพด้วยโปรแกรม LabVIEW 2014 และจากนั้นปรับภาพให้เป็น gray scale ผ่านซอฟแวร์ ThermaCAM โดยปรับ level และ span ให้ภาพมีความชัดมากที่สุด และจึงนำภาพมาวิเคราะห์หาจำนวนสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนมาในข้าว ซึ่งอัลกอลิทึมจะมีการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนในข้าวด้วยเทคนิคแอคทีฟเทอร์โมกราฟฟี แสดงดังภาพที่ 3.14

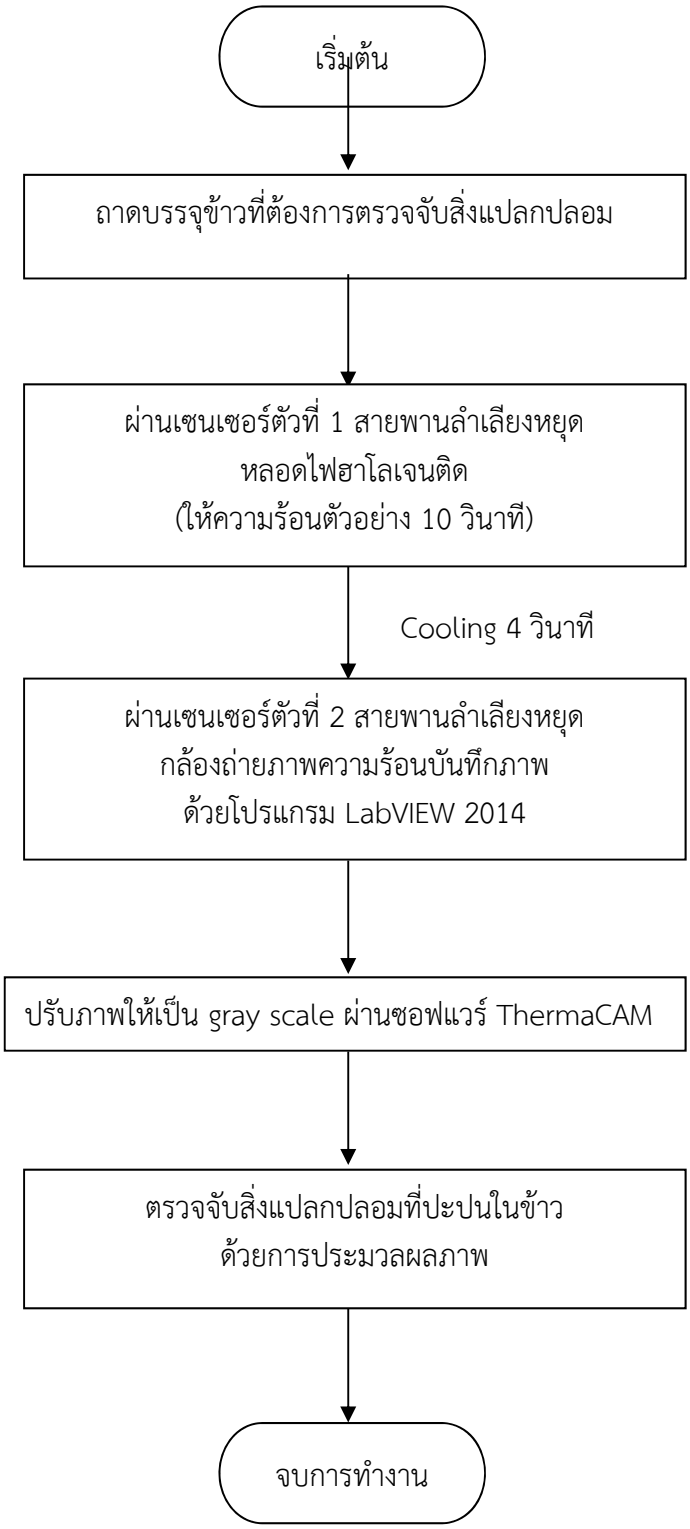

ภาพที่ 3.15 การทำงานของระบบการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนในข้าว
ด้วยเทคนิคแอคทีฟเทอร์โมกราฟฟี

3.3.2 โปรแกรมการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนมากับข้าว

การทดลองโปรแกรมการตรวจจับสิ่งแปลกปลอมที่ปะปนมาในข้าวด้วยซอฟแวร์ Vision Builder AI 2013 SP1 ของ LabView 2014 โดยนำภาพถ่ายทางความร้อนที่ได้มาทำให้เป็น gray scale ด้วยโปรแกรม ThermaCAM ซึ่งข้าว คือ ข้าวกล้อง และสิ่งแปลกปลอมที่กำหนดเศษไม้ ก้อนหิน เศษกระดาษ และพลาสติก โดยจะใส่ข้าวลงไป 29 เม็ด จากนั้นใส่สิ่งแปลกปลอมลงไป 1 ชิ้น วางกระจายกัน จากนั้นทำการทดลองเช่นเดียวกัน โดยเพิ่มสิ่งแปลกปลอมเป็น 2, 3, 4 และ 5 ชิ้น และลดข้าวเหลือ 28, 27, 26 และ 25 ชิ้นตามลำดับ และทำการวิเคราะห์ผ่านระบบตรวจจับสิ่งแปลกปลอม โดยภาพที่เป็นแบบ gray scale จะแบ่งออกเป็น 256 ระดับ (0-255) จากนั้นอัลกอลิทึม Threshold โดยจะทำภาพให้เหลือเพียงสองสี หลังจากนั้นอัลกอลิทึม Equalize จะทำให้ภาพเป็นสีขาวดำ และสุดท้ายคือการ Detect Object โดยจะเป็นการนับจำนวนสิ่งแปลกปลอมที่พบ แสดงดังภาพที่ 3.18

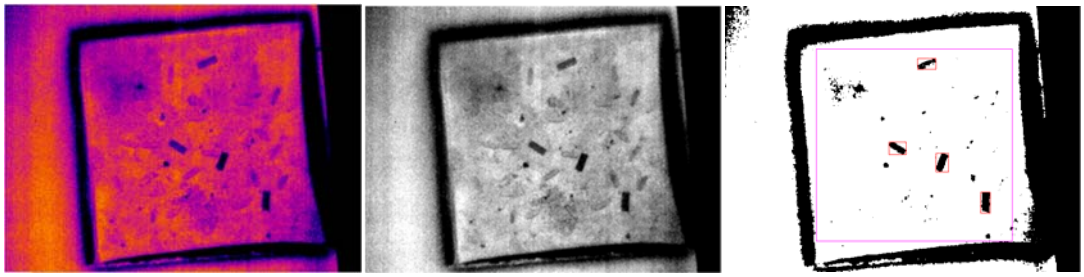

ภาพที่ 3.16 ภาพถ่ายความร้อน, ภาพ gray scale, Detect Object

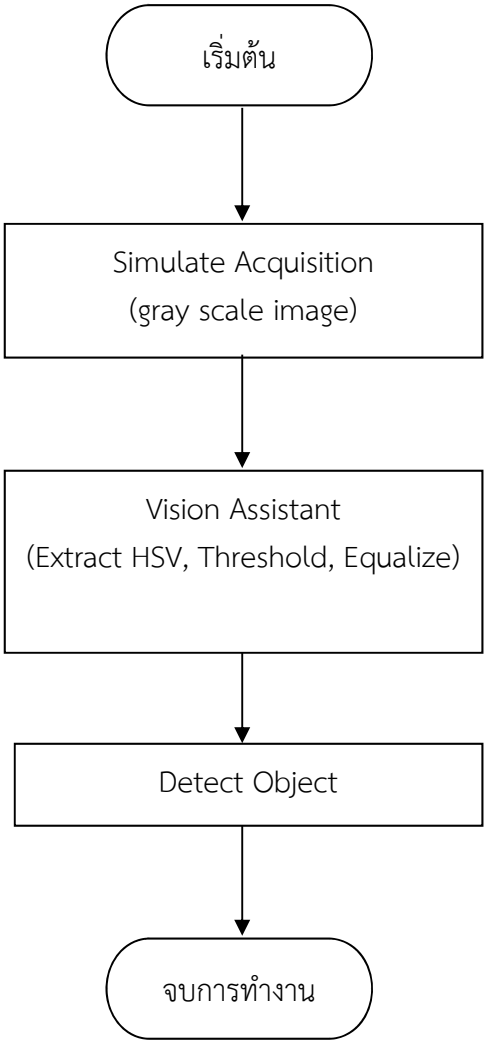

ภาพที่ 3.17 อัลกอริทึมซอฟแวร์การตรวจจับสิ่งแปลกปลอมในข้าว
ด้วยเทคนิคแอคทีฟเทอร์โมกราฟฟี